

Geschiedenis van Simpelveld ⁷

Zoals we de vorige keer reeds zagen viel omstr. 1100 onze tegenwoordige provincie Limburg in vele stukken en brokken uiteen. De voornaamste staten in deze streek laten we hieronder volgen:

1) Het Graafschap Kleef. Behalve een groot gebied in Duitsland, behoorden er in Noord-Limburg de plaatsen Gennep, Mook, Ottersum, toe.

2) Het Graafschap Gelder (ongev. 1350 verheven tot Hertogdom). Hiertoe behoorden in onze provincie het Graafschap Montfort met de plaatsen Montfort, Echt, Nieuwstad, Swalmen, Maasbracht en andere kleinere dorpen in de buurt. Verder het Graafschap Kessel met 'n twintigtal dorpen op de linker Maasoever. De steden Roermond, Venlo, Meyel, Weert en Wessem.

3) Het Hertogdom Gulik. De heerlijkheid Terheyden (bij Aken) met Waubach, Eygelshoven en Bleyerheide maakte hiervan deel uit. Verder nog enkele plaatsen als Tegelen, Steyl, Melick, Herkenbosch, Susteren, de heerlijkheid Limbricht en het ambt Born.

4) Het Prinsbisdom Luik regeerde over de helft van de stad Maastricht, enkele plaatsen in Noord- en Midden-Limburg en het Graafschap Horne. De andere helft van Maastricht behoorde aan de Hertog van Brabant.

5) Het Graafschap Valkenburg bestond uit Valkenburg, Meerssen, en de kleine plaatsen in de omgeving hiervan.

6) Wahlwiller, Mechelen en Epen waren de enige plaatsen in ons gewest die tot 't Hertogdom Limburg behoorden.

7) Noorbeek, Mheer, Cadier en Oost, stonden onder 't gezag van het Graafschap Daelhem (bij Visé)

8) De heerlijkheid 's Hertogenrade of Rode le duc. Tot dit gebied behoorden 's Hertogenrade, Kerkrade, Simpelveld, Bocholtz, Alsdorf, Merkstein, Margraten, Gulpen, Vaals en andere kleinere plaatsen.

De geschiedenis van deze heerlijkheid, die voor ons van 't meeste belang is, zullen we straks nader bekijken.

Behalve al deze hertogdommen, graafschappen enz. hadden we in Limburg ook nog vele vrije heerlijkheden zoals Wittem, Eys (Goedenraad), Wijndersrade, Rimburg, Gronsveld enz. Deze hadden het recht om munten te slaan, belastingen te innen, tol te heffen, vis- en jachtrecht enz.

We zien dus dat Limburg toen 'n bonte mengeling van staten en grenzen had. Natuurlijk bracht zoiets de nodige conflicten met zich mede. Deze werden of op vreedzame wijze of door oorlog opgelost. De toenmalige dorpsbewoners waren bij zo'n geschil het meest gedupeerd. Verder waren deze staten en staatjes een toevluchtsoord voor moordenaars, rovers en andere overtreders de wet. Deze konden zich, door zich een paar kilometers te verplaatsen, gemakkelijk in veiligheid brengen. Het gerecht van de ene staat had niet te vertellen in dat van de andere.

Hieronder volgt in 't kort de oorsprong van de heerlijkheid 's Hertogenrade of Rode le duc.

Uit de versplintering van Neder-Lotharingen was deze vrije heerlijkheid ontstaan. Adelbert van Saffenburg aan de Aar is de oudst bekende hee

kenbosch, Susteren, de heerlijkheid Limbricht en het ambt Born.

4) Het Prinsbisdom Luik regeerde over de helft van de stad Maastricht, enkele plaatsen in Noord- en Midden-Limburg en het Graafschap Horne. De andere helft van Maastricht behoorde aan de Hertog van Brabant.

5) Het Graafschap Valkenburg bestond uit Valkenburg, Meerssen, en de kleine plaatsen in de omgeving hiervan.

6) Wahlwiller, Mechelen en Epen waren de enige plaatsen in ons gewest die tot 't Hertogdom Limburg behoorden.

7) Noorbeek, Mheer, Cadier en Oost, stonden onder 't gezag van het Graafschap Daelhem (bij Visé)

8) De heerlijkheid 's Hertogenrade of Rode le duc. Tot dit gebied behoorden 's Hertogenrade, Kerkrade, Simpelveld, Bocholtz, Alsdorf, Merkstein, Margraten, Gulpen, Vaals en andere kleinere plaatsen.

De geschiedenis van deze heerlijkheid, die voor ons van 't meeste belang is, zullen we straks nader bekijken.

Behalve al deze hertogdommen, graafschappen enz. hadden we in Limburg ook nog vele vrije heerlijkheden zoals Wittem, Eys (Goedenraad), Wijnandsrade, Rimburg, Gronsveld enz. Deze hadden het recht om munten te slaan, belastingen te innen, tol te heffen, vis- en jachtrecht enz.

We zien dus dat Limburg toen 'n bonte mengeling van staten en grenzen had. Natuurlijk bracht zoiets de nodige conflicten met zich mede. Deze werden of op vreedzame wijze of door oorlog opgelost. De toenmalige dorpsbewoners waren bij zo'n geschil het meest gedupeerd. Verder waren deze staten en staatjes een toevluchtsoord voor moordenaars, rovers en andere overtreders de wet. Deze konden zich, door zich een paar kilometers te verplaatsen, gemakkelijk in veiligheid brengen. Het gerecht van de ene staat had niet te vertellen in dat van de andere.

Hieronder volgt in 't kort de oorsprong van de heerlijkheid 's Hertogenrade of Rode le duc.

Uit de versplintering van Neder-Lotharingen was deze vrije heerlijkheid ontstaan. Adelbert van Saffenburg aan de Aar is de oudst bekende heer van Rode. In 1108 werd de abdij Rolduc gesticht die tot op de dag van heden een bakermat van geestelijk leven is gebleven. Mathilde, erfdochter van Adelbert van Saffenburg, huwde in 1136 met Hendrik II van Limburg. De heerlijkheid 's Hertogenrade werd toen in een personele unie verbonden met Limburg. Tot 1654 behield ze echter haar eigen rechten en wetten. Kerkelijk behoorde 't land 's Hertogenrade tot 't Bisdom Luik. Hier kunnen we het tijdperk van de onbekende geschiedenis van ons dorp afsluiten. In de volgende overzichten kunnen we beginnen met de eerste historische gegevens over Simpelveld te behandelen.

H.v.W

(wordt vervolgd)